

Lidércfény

amatőr kulturális folyóirat

www.szentesinfo.hu/lidercfeny

II. évfolyam, 6. szám, 2008. június

Retro '90

Számítástechnika

Cyberpunk

Fantasy

Szerepjáték

Versek

Zenerovat

Könyvajánló

Ehavi számunk alkotói:

Jimmy Cartwright, Túri András, Kapitány,
Anonymus Chynewa, Fuvallat, Zspider,
Kósza, Ida, Lheebamy, ImiRamone

Köszöntő

Kedves Olvasók!

Az idei nyár első Lidércfény AKF-ének fő témája a visszaemlékezés, melyből feldereng múltunk egy-egy szelete. Koncertélmények, kazettavásárlások, diákévek, kocsmázások, első számítógép, klubélet, lemezűjság... mindaz, ami meghatározta, befolyásolta fiatalságunk éveit, s összekovácsolta a szerkesztőség tagjait.



Foglalkozunk egy kicsit a Cyberpunkkal, annak gyökereivel, jelenével és jövőjével is. Ez kapcsolódik fő témánkhoz, a kilencvenes évekhez is, hiszen ez az irányzat akkoriban egy sötét, kilátástalan jövőképet vetített előre.

Újabb betekintést nyerhet az olvasó a szerepjátékok világába is, Zspider írása által, amely a fórumon játszható szerepjátékok világába kalauzol el.

Természetesen nem feledkeztünk meg a verset, prózát kedvelőkről sem. Két fantasy és egy SF témájú novella, valamint több, különböző témájú vers kapott helyet a júniusi számban.

Zenerovatunkban most az elektronikus „muzsika” hullámain szörfözünk, megismerhetjük a The Prodigy eddigi pályafutását.

Végül, de nem utolsósorban egy, a kilencvenes évek közepén megjelent, nemrégiben újra kiadott fantasy regénnyel foglalkozunk a könyvajánlónkban.

Egyébként a kikapcsolódás mellett kellemes nyarat, sok jó focimeccset és vidám nyári szünetet kívánunk mindenkinek!

Jimmy Cartwright

IMPRESSZUM:

Lidércfény amatőr kulturális folyóirat
II. évfolyam. 6. szám, 2008. június

Kiadja a Lidércfény Online Kulturális Magazin
Megjelenik minden hónap második felében.

Borító: alak - Rudi Jan Faber (2006), montázs - JC

Felelős és tördelőszerkesztő:

Bognár Zsolt (Jimmy Cartwright)

Tartalmi szerkesztő: Török Viktor (Kapitány),

Olvasószerkesztő: Túri András (András)

Grafikai munkatársak: Bognár Attila (WhiteRaven),
Scholtz Róbert (Sigynnae), Internet

E-mail: lidercfeny@szenesinfo.hu

Internet: www.szenesinfo.hu/lidercfeny

Nyomdai munka: Gravo-Mix
6600 Szentés, Szabadság tér 7/1.

Tartalom

RETRO '90

- Azok a '90-es évek /Túri András/3.
Szösszenet a 80-as, 90-es évek kazettavásárlási
mizériájáról /Túri András/3.
Kapitány a '90-es években /Kapitány/5.
Jimmy és a '90-es évek /Jimmy Cartwright/5.

SZÁMÍTÁSTECHNIKA

- Lemezűjságok /Kapitány/7.

CYBERPUNK

- Valóság vagy fikció? /Jimmy Cartwright/8.

SZEREJÁTÉK

- A fórumos szerepjátékok világa /Zspider/10.

FANTASY

- Napfelkelte /Fuvallat/11.
A nevem... /Zspider/13.

VERSEK

- A mágikus dogma /Kósa/12.
Kocsmá /Lheebamy/12.
Az Ősztönlény /ImiRamone/12.
Gonosz álom /Túri András/12.
Álomkapu /Kósa/13.
Az Átutazó /ImiRamone/13.

ZENEROVAT

- The Prodigy - Abnormális underground
/Jimmy Cartwright/14.

KÖNYVAJÁNLÓ

- Dale Avery: A Renegát /Ida/16.

SCI-FI

- Szerelem /Anonymus Chynewa/16.

Jegyzet

Jimmy Cartwright

Ó, azok a kilencvenes évek...

Amikor Kapitány felvetette, hogy a júniusi számot az 1990-es évekre építsük fel, kissé fura ötletnek tartottam. Aztán felvidultam, hiszen ha fura, akkor abból már minimum érdekes dolgok szünek ki. Az érdekes dolgok pedig általában jók is. Általában.



Aztán nekiültem, s elgondolkodtam azon, mi is történt velem abban az évtizedben. Magam is meglepődtem, mennyi emlék és érzés tolt fel bennem. Ezeknek tizedét sem írtam meg, csak csipegettem.

Az, hogy kinek mit jelent, jelentettek a kilencvenes évek, nem csak egyéni dolog, hanem generációs kérdés is. Hiszen minden generáció mást lát, mást él meg az adott korban. Az pedig, hogy mennyire tud kibontakozni abban, amit meglát, már családi, társadalmi kérdés is. Sőt, itt visszakanyarodhatunk az egyénhez, hiszen éppen lehet, hogy az adott kor az ő kora, legyen tizen-, huszon-, vagy akár hatvanéves korosztály, de a társadalmi megítélése annak, ami ő lehetne, nem éppen pozitív. Lásd a nyolcvanas évek punkjait, rockereit, depecheseit, vagy a kilencvenes évek ravereit, kemény metáloisait, de említhetném a demoscenereket is ez utóbbi évtizedből. Minden korak megvannak ugyanis a maga jellemzői.

Mi megpróbáltuk több nézőpontból, majdnem három generáció által elmondani, mit is jelentettek nekünk azok a '90-es évek...



Retro '90

Azok a '90-es évek!...

Ez az írás eredetileg az Életjel Közhasznú kulturális és sportegyesület egy koncertplakát-kiállítás megnyitójára készített kiadványához készült, felkérésre.

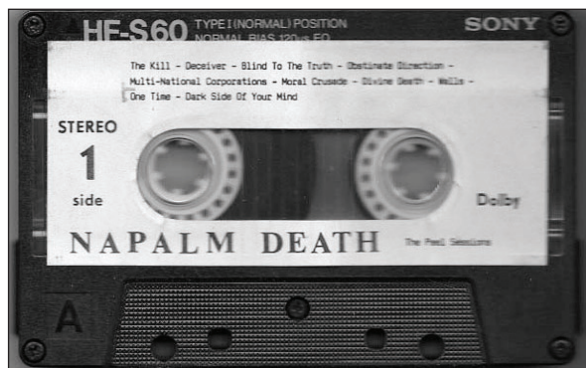
Amikor megkért Arató Matyi barátom, hogy röviden foglalam össze, milyen volt a számomra a '90-es évtized, eltöprengtem. Tényleg, ha megkérdem magamtól, mit jelentenek ezek a tovatúnt esztendőök, mi a legjobb válasz? ...Az ifjúság ragadozó madara szárnyal a szabadság hirtelen jött friss -nem fényes!- szelében. Nagy kaland, nagy buli. Igen, az egész évtized egy vad kaland volt, főleg az első fele. Nekem a '90-es évek még a '80-as utolsó két esztendejében elkezdődött, a legvidámabb barakk gyorsuló szétrohadásával. Ezekben az időkben olyan dolgok is megestek, melyek ma lehetetlennek tűnnek. A kor ifjúsága tudtán kívül olyan nyomás alatt élt, aminek hatalmas súlyára csak a teher legördülésekor döbrent rá. Ez okozta azt a felszabadultságot és vadságot, amit én is éreztem 1989-ben. Az előző években fokozatosan egyre jobban elmerültem az underground kultúrában. Ezt is egyre nagyobb tempóban tettem. A kezdeti csöves-metál korszak milióje nagyon gyorsan kevés lett, továbbléptem. Szerencsére akadtak új barátok, akik új utakra vittek. Felfedeztem a crossover, death-black metal és grindcore műfajokat. Ez utóbbi az abszolút kedvenc lett, papírzacskó zene, csikokra szakadt világ, topogó pogó, hogy csak szemezgessek a legfontosabb fogalmakból. Az új és még újabb szédületes muzsikák, a vad koncertek egymásutánjai Budapesten, vidéken, és természetesen itthon Szentesen elmélyítették, örökéletűvé tették ezt a kultúrát bennem. A szentesi zenekarok közül számomra a legfontosabbak barátok, kocsmai ivócimborák neveihez fűződnek. Két csapatot hagy említsek meg, a teljesség igénye nélkül: az egyik a Krügers a kezdetekről, a másik a Sunstroke. Ehhez a csapathoz személyesen kötődök, mivel az a megtiszteltetés ért, hogy a fiúk felhasználták irományaimat dalszövegnek. A Krügersnek két koncertjén vettem részt, az első egy poros, szűk pincében volt, ahol mindjárt az elején lefejeltem egy falból kiálló csapatot. Elöntött a vér, de az őrzöngést nem hagytam abba. Ez csak a kezdet volt. A későbbiekben változatos helyszíneken, Sport, IH, MávKultúr, a szabad ég alatt (pl. Kossuth tér, Tisza) és persze a kocsmákban fellépő zenekarok koncertjein is volt alkalmam összetörni magam. Még megemlíteném fontos motívumként a Coctail együttes legendás hangverseit az IH-ban. A „Csavard fel a szőnyegét” és hasonló slágerekre a jobb sarokban rendre kemény ütközetek zajlottak. Eszembe jut egy másik kedves emlék is, amidőn a zenekar akkor is tovább játszott, amikor valaki -talán tévedésből- a csukott ablakon akart bejönni. Majdnem sikerült. Aztán a korszak második felében, egy újabb fontos élmény következett. Részt vehettem a szentesi kereskedelmi rádiózás kezdetein. Egy gyermekkori barátom bevitt a Média-6 rádióba, ahol kaptam egy félórát. Metálműsornak. Tekintve, hogy az Iron Maiden -Metallica vonal már akkor is közismert volt, a legdurvább vonalra álltam rá. Egy-egy ilyen éjszakán csúnyán összezakaroltam az étert, nem volt kegyelem. A municiót cimboráim magángyűjteményéből vételeztem, akik szívesen támogatták a produkciót. Ámokfutásomnak a betiltás vetett véget. Új tulaj, új műsorrend. Ebbe én már nem fértem bele. A hőskorszak lezárult, a metálfélóra fél évet élt. Ám a történetnek nincs vége. Az évtized utolsó évében, újabb tulajdonos- és struktúraváltások ismét helyzetbe kerültem. Ki is használtam, Alternatív és Underground Zenei Magazin (AUZM) néven ismét bele-

vágtam. Ezúttal szélesebb mezőben, a metál mellett mindenféle olyan zenével, amit az égvilágon senki nem játszott volna le adásban rajtam kívül. Ez a műsor már háromnegyed óras volt, és két bolt is támogatta: a Bahia Music és a Fülbemászó. Az AUZM-ben már a nosztalgia is helyet kapott. Ekkor a stúdióba berángatott zenészek és cimborák nyilvánultak meg az élményeiről. Sok mindennel próbálkoztam még, csak átmeneti sikerrel. Egyik ilyen projektem egy saját produkció, amit egy barátommal közösen adtunk elő, Magyar Zajsínház néven. Aztán egy újabb tulajdonosváltás betett ennek is. Ekkor már kettessel kezdődtek az évek. Itt ért véget számomra a '90-es évek....

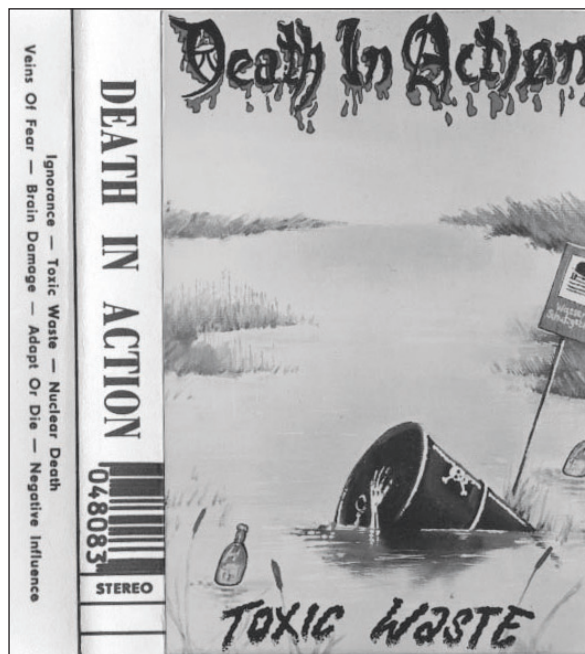
Szösszenet a 80-as, 90-es évek kazettavásárlási mizériájáról

A zenék gyűjtése és hallgatása a 80-as évek végén és a 90-es évek első felében, még egészen másként zajlott, mint napjainkban. Ez a kor, a milió, egy igazi hőskorszak a mai harmincas-negyvenes korosztály emlékeiben. Akik akkoriban a kor zenei trendjeit követték, a különböző műfajokat hallgatták, - itt elsősorban a megtűrt, underground muzsikákra gondolok - azok biztosan oszadják a véleményemet. Nem tudom, a mai ifjúság ezt majd el tudja e képzelni, tartok tőle, hogy nem, de azért néhány, szigorúan szubjektív gondolatban megkísérlem érzékelteni.

A kor legfontosabb zenehordozói a Sony, Raks, vagy Tdk cégek kazettáira tömegtermeléssel előállított, profi vagy egyáltalán nem profi hamis műsorosok voltak. Az egyeduralmuk bakelit mellett. Mégpedig általában 200-300 ft-os áron, ami akkoriban tűrhető és megfizethető árkategória volt. Ebben a kis cikkekében elsősorban a nem „profi” másolatokról emlékeznek meg. Tehát az említett cégek fekete, vagy átlátszó hordozóra felvett albumok, az olyan kispénzű zenerajongók, mint személyem, legfontosabb forrásai voltak. Ez egészen a CD tömeges elterjedéséig tartott, sőt egy darabig még utána is, mivel a másoros CD drága volt, a kazi még olcsó. A kazik szigorúan 60 percesek voltak. Ez azért volt fontos, mert a 90-esek drágábbak voltak, és azok egy oldalára elméletileg felfért egy teljes bakelit-általában. A 60-asokra viszont nem, és ez a hamisítás szempontjából előnyösebb lehetett. A „cass” egyik oldalára - nem törvényszerűen az „A”-ra!- a korong „A” oldalát, a másikra a „B”-t vették fel. Namost! Ez azt eredményezte, hogy legalább 10 perc, de volt, hogy majd a fele is megmaradt

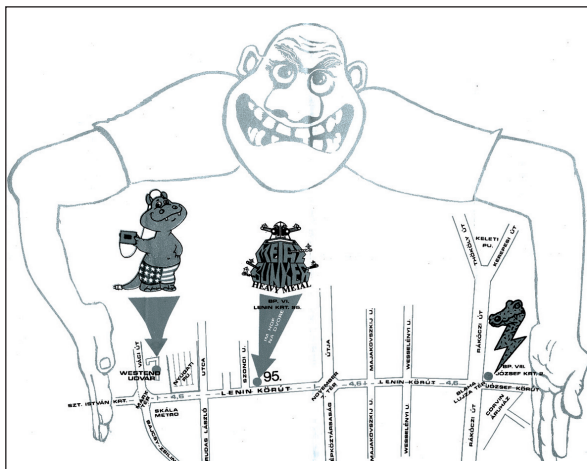


a 30 percnek üresen! A lelkiismeretes iparosok azonban nem károsították meg a zenehallgatókat, nem bizony! A maradék helyet „end many more” jelzéssel, kitöltötték valami más, de esetünkben metal „műsorokról” lévén szó, mindig metal stílusú zenével. Így aztán minden megvásárolt kazi, félig zsákbamacska lévén, még fokozta az egész „izgi” jellegét. Egyrészt megvetted a ragasztott, színes fotókópiával jelzett albumot, meg még valamit, ami ritkán passzolt a főzenéhez, de még az is előfordult, hogy jó volt. Még olyan is megesett, hogy precízen feltüntették a „másik” előadót és számait, de általában nem. Az „end many more” volt a legelterjedtebb. Jellemző, hogy eleinte azt hittem, hogy ez egy zenekar, de persze hamar felismertem tévedésemet. Volt olyan azért, hogy megpróbálkoztak valamiféle tömörítéssel, bár ennek logikáját nem sikerült megértenem. Ilyenkor az lett a végeredmény, hogy a „B” oldalon már csak mondjuk két szám árválkodott a főelőadótól, aztán jött a ... valami. De a kazetta tele volt, erre figyeltek! A legjobban a maxikkal jártunk. Ha megvettél egy tuti nyerő Napalm Death maxit „műsorosan”, annak a túlóladalán is volt egy maxi single, hasonló stílusban. Ma is úgy gondolom, hogy 300 ft-ért ez baromi jó üzlet volt. A mai mp3-mp4 korszakban ez furá lehet, hogy valaki azért gályázik heteken át, kuporgat, hogy egy hétvégén felvonatozzon a fővárosba, 300 forintos hamisítványokat vásárolni. Nekem ez volt az életem akkoriban. Egész hónapban arról ábrándoztam a legperspektívátlanabb munkavégzések közepette, hogy ekkor és ekkor fölmegegy Pestre, és különböző elmebeteg muzsikákat fogok vásárolni. Ez tartotta bennem a lelket, mondjuk hajnali fél négykor, egy nagyrakás fröccsöntött műanyag alkatrészrel viaskodva. És persze az, hogy majd a cimborákkal részt veszünk valami állat koncerten is utána. Így lesz az egész kaland kerek. BP-re, koncertre úgy mentem, hogy az erre szánt összeget több részre különítettem: 1: útiköltség, oda-vissza 2: beugró-jegyár, ha nem volt előre megvéve 3: legalább 2-3 kazetta 4: valami kajálás is legyen. Az is megtörtént, hogy úgy indultunk el szombat hajnalban zötyögve, hogy nem tudtuk, aznap lesz-e valami buli odafönn. Úgy voltunk vele, ha lesz, elmegyünk! De a megérkezéskor zaba, és műsoros vásárlás! Amikor felértünk, belevetettük magunkat a kazettaparadicsomba! Ezekben az üzletekben tudtunk tájékozódni az aznapi koncer-



tekről is, sőt általában jegyet is tudtunk ott venni! Sorba jártuk a kis boltocskákat, amik ilyen fantázianeveken pompáztak, hogy „Elektromos krokodil”, „Metal bunker”, „Áramütött alligátor”, stb... és nézelődtünk. A kazik mellett olykor baseball-sapkát, pólót, nagy ritkán bakelitet is vettünk Volt olyan hely, ahol a kiválasztott kazettákba bele is lehetett hallgatni. Ez különleges szolgáltatás volt, akkor nyert jelentőséget, ha az ismeretlenbe tenyereltünk. Az ismeretlen előadókat általában a borítók alapján rangsoroltuk. Minnél szörnyűbb, annál jobb! Akkoriban még nem létezett a „Metal Hammer” magyar kiadása, így nagyon kevés infónk volt az újdonságokról. A belefűlés lehetősége növelte a hely presztízsét, hiszen az ismert és szerett „nevek” mellett mindig élénken érdeklődtünk az újdonságok iránt is. A másik ilyen fontos szolgáltatás a bakelitek kazettára és a VHS-ek másolása volt. A bakelitek másolásáról már megemlékeztem az egyik zenerovatban, mivel ilyen bolt Szentesen is volt. A VHS-ek másolása - ez még a kód-kor előtti idő, bár régi, 80-as évekbeli magnókkal az is megoldható volt - egy másik emlékezetes történet. Konkrétan két ilyen emlékem van: a DRI 1987-es koncertvideója és a Napalm Death Live Corruptionja. Ebből, mármint a „Live C...”-ből, a bolt csupán egyet tartott, és az sem volt eladó. Élénken emlékszem a meglepire, amikor ezt közölték velünk. Viszont lehetett másolatot kérni. Az egyik barátom vállalkozott rá, hogy abban a hónapban kétszer utazzon Pestre. Így aztán egy hétnyi tükön ülés után hazahozott egy másolatot. Szerintem egész Szentesen az övéről terjed el. Ennek a videónak azért lett különleges kultusza köreinkben, mert először egy Trash-Mosh Club-ban láttuk, egy koncert előtti videóvetítés alkalmából. Transzba estünk, és elhatároztuk, hogy EZT a szenzációs videót meg kell szereznünk! A koncertek utáni, még felfokozott állapotban felcihelődtünk a hajnali postavonatra, kimerülten és boldogan. Az élmények és szerzemények jóleső összhatása nyugodt, mély álmodást adott. Ez külön probléma volt, őrségen kellett valakinek maradni, nehogy lekéssük az átszállást, és Szegeden ébredjünk. Erre is volt példa! Amikor hazértem, bár általában hulladékos arc voltam, nem pihenni tértem, hanem belehallgattam a kincseimbe. Csak ezen a rituálén átesve tudtam végre elaludni. A hamis kazik kora a 90-es évek második felében ért véget, a CD teljes diadalával. Ebből nem lehetett annyit venni, mint a „műsorosokból”. De azért emlékszem olyanra, hogy barátaim 4-5 lemezt is megvették a kedvenceiktől, irtózatossággal kiadva. Nem sűrűn. A boltocskák sorba bezártak, vagy átálltak CD-re. És itt most egy utólagos beírás következzen. A helyzet az, hogy már késznek





nyilvánítottam e cikket, amikor találkoztam Sáfár Bercivel, aki szintén e kor nagy tanúja. Ő helyesbítette emlékeimet, miközben a kazikról beszélgettünk. Ugyanis ő emlékszik arra, amikor véget ért a hamis kazik kora, és beköszöntött a CD-ké. Ő mesélte el nekem egy padon ülve, hogy a hamisakat az igazi műsorosok követték, magasabb, 800ft körüli árban. Közben már CD dömping volt, és ekkoriban még, 1993-94-ben, 1000-1200ft-os áron adták, az eredeti műsoros CD-eket. Ő is tízesével vette, mert hát „ha vigyázol rá, örök élet, meg egy nap, míg a kazetta szalag nyúlik”. A kedvenceit kereste: Slayer, Destruction, Sepultura stb... Később, '98 körül drasztikusan megemelkedtek az árak, akkor ért véget a gyűjtőszrenvedély. A kazikkal kapcsolatban elmesélte, hogy milyen lelkesen totóztak ő is és Bocskay Csaba is, a helykitöltéseket hallgatva. Találhatták, hogy mi is az, és legközelebb utánaérdeklődtek. Nem egy zenét így fedeztek fel, és szerettek meg. Említette a Death Angelt, amit aztán Csaba megvett „műsoroson”, sőt az azon lévő „end many more” is egy újabb zenekart hozott a kedvencek listájára. Ebből tehát az is kiderült, amire én nem is gondoltam, hogy ez egy okos árukapcsolás volt, reklám, amivel más zenét is megmutattak az érdeklődőknek. Végső gondolatként, nekem kedves emlék ebből a milióból, ahogy a friss szerzeményeket a magunkkal hozott sétálómagnóval leteszteljük az utcán. Ráhangolásképpen a koncertekre! A budapesti utcán néhány vidéki munkásifjú, zenét hallgatva, „tánc” mozdulatokkal és egyéb effektekkel „szórakoztatta” a főváros lakosait! Szép volt!

Túri András

Kapitány a 90-es években...

Mit is jelentettek számomra a 90-es évek? Először is egy rendszerváltást. Minden, amit addig, a 80-as évek megkérdőjelezhetetlen igazságaiként tanítottak, hirtelen hamis lett. Nem kellett többé belépni a KISZ-be, nem kellett kötelező május elseji felvonulásokra járni. Egy szép napon aztán a szocializmus véget ért, majd kitért a demokrácia, ami azóta is folyamatosan tart, legalábbis a TV-ben ezt mondják... Ebből az időszakból kellemes emlékeket őrzök a Keserű Imre által tartott délutáni, gimnáziumi előadások kapcsán, amelyeken az akkori, elég gyorsan változó helyzetet próbálta nekünk, érdeklődő gimnazistáknak elmagyarázni. Egyszer Szűrös Mátyás, az akkori megbízott köztársasági elnök is eljött a gimnáziumba előadást tartani, és én megkérdeztem tőle, mi a véleménye a trianoni békeszerződésről. Örömmel hallgattam válaszát, mely szerint ő is igazságtalannak tartotta...

Aztán '91-ben leérettségiztem, és több évre Pestre költöztem. Az addigi haverok, évfolyamtársak többsége szintén elment Szentesről (jó részükkel azóta sem találkozom). Az ELTE-n töltöttem pár évet programozó matematikus hallgatóként; egy

kicsit többet, mint amennyit szerettem volna (nem ment úgy az analízis, mint ahogy azt elvárták tőlem :-)). Nem szerettem Pesten lakni. Rengeteg ember, zsúfolt tömegközlekedés, kosz, bűz - nem egy kisvárosi ember világa. Végül azért csak lediplomáztam, és végre visszaköltözhettem Szentesre. Később aztán az SZTE-n szereztem egy másoddiplomát is.

Az egyetemi évek sem teltek unalmasan. Volt olyan év, amikor tandíjat fizettem, volt, amikor nem, attól függően, hogy épp ki volt hatalmon. Évhalasztásom során dolgoztam is, és rájöttem, hogy a kereskedelem nem nekem való. Hétvégenként hazajártam Szentesre, majd a haverokkal a város különböző színvonalas intézményei felé vettük az irányt (Mátyás, Delelő, Gyülekező stb.), vagy koncertre mentünk, ha éppen volt olyan. Sokáig emlékezetesek maradnak a MÁV Kultúrbán és a Sportban tartott koncertek, a Sunstroke, a vidám pogózás, majd a kínzó másnaposság. Voltak azért egyéb jó dolgok is: ebben az időszakban ismertem meg azokat az arcokat, akikkel most is együtt dolgozunk a Lidércfényen. Akkoriban persze még nem Lidércfénynek hívtuk művünket, hanem előbb NYUSZ-nak, majd később Neologióának.

Aztán 97 környékén beteg lettem (és ennek következtében absztinens :-)), majd elkezdtem dolgozni, így a hétvégi bulik helyét átvette a munka. Azért jutott idő a kreatív tevékenységekre is: létrehoztuk a Neoprimitives számítástechnikai klubot és a KGST nevű zenekart, majd három koncertet is adtunk az érdeklődő közönségnek, ők pedig megették a diszletként használt nyers káposztát és feláldozták a zenekar frontembereinek, Mesteremnek a tulajdonát képező lila szórálatot :-)

Mindezek mellett életem jó részét kitöltötte - és azóta is kitölti - a számítástechnika és a hozzá kapcsolódó dolgok. Először 1984-ben láttam számítógépet (mint ahogy azt a Pokolgép mondja: „csak bámultam, lestem, majd hanyatt estem, nem tudtam mi van, a rock'n'roll szólt, s tudtam jól, hogy ez örökre fogva tart” - csak az ominózus eset során nem a rock'n'roll szólt, hanem egy Commodore gép hevert előttem az asztalon). 1986-ban kaptam először egy saját Commodore VC=20 gépet, amely már akkor is öregcskédő modellnek számított, de a BASIC programozás tanulására megfelelő volt. 1992-ben aztán egy 286-os PC birtokosa lettem, s mindent kipróbáltam rajta (és utódain), amit csak lehetett: programozást Turbo Pascalban és Modula 2-ben, demókat, játékokat, MOD-zenéket, a DOS-t és a Windows-t, a korai internetet modemen keresztül, lemezújságokat, meg mindent, ami éppen a kezem ügyébe akadt.

Aztán egy szilveszter éjszakán a 70-es és 80-as évekhez hasonlóan egyszer csak vége lett a 90-es éveknek is, és átléptünk a következő évezredbe. De ez már egy másik történet...

Kapitány

Jimmy és a '90-es évek

Ha címszavakban akarnám kifejezni, mit jelent számomra a kilencvenes évek, valahogy így foglalnám össze: középiskola, új haverok, nagy „bulik”, találkozás az ismeretlennel, szerepjáték, számítástechnika, irodalom, horrorsokk, érettségi, szakma, klubélet, lemezújság, Bandisco, nyári munkák, házibulik, első szerelem, első berúgás, első munkahely.

De nézzük sorjában. Az évtized legelején, vagyis '91-ben kezdtem meg középiskolai tanulmányaim. Az év nyarán „kijártam” egy tánciskolát, így meglepődve láttam, hogy leendő osztálytársaim közül ott már többen is találkoztam. Hamar kiderült, hogy a sulinak van egy informatika klubja a helyi Ifjúsági Házban, így ott meglehetősen rendszeres látogató lettem.



Később, úgy '92-'93 körül már olyan megbízhatónak bizonyultam (meg még páran), hogy tanári felügyelet nélkül is bemelegettem, s nem csak a „hivatalos” klubnapokon. Programoztunk (Pascal), játszottunk (Targhan, Prehistorik, Prince of Persia, SreetRod, Airborne Ranger, Sim City, stb.), időnként jókat beszélgettünk régi klubosokkal, megismertük kicsit a Windows 3.1-et (sajnos). Persze a középiskola meghozta az új ismeretéseket is, bár az igaz, hogy többségében a himnem tagjai közül. Ez nem volt túl meglepő annak fényében, hogy műszaki középiskolába jártam. Persze az ott töltött öt év alatt rengeteg marhaságot megcsináltunk.

1991-ben jelentkeztem nyári munkára is. Két hetet dolgoztam egy mezőgazdasági kutatóintézetben, ahol megismerkedtem az egyik legjobb barátommal, aki mára íróvá váltam. Igen, A.C.-ről van szó, bár akkor még leginkább Rudi-ként neveztem. Ő ismertette meg velem a „Találkozás az ismeretlenel” klubot, ahol csillagászáttal, UFO-kutatással, agykontrollal és hasonlókkal foglalatostokodtunk. Általa váltam szerepjátékos is. Először a kutatóban „játszottunk”, lényegében segédeszköz nélkül. Ha mégis el kellett valamit dönteni, hát feldobtunk egy pénzérmét. Később a Kaland-játék-kockázat könyvek alapján meséltünk egymásnak, majd jött a néhány oldalas AD&D ismertető egy számítógépes játékokkal foglalkozó magazinban, amit saját kedvünkre és igényünkre formáltunk. Aztán elérkezett '93 ősze, amikor igazán pénztárcabarát áron (ha jól emlékszem 1000 Ft körül) megjelent a Nagy Zöld Könyv. Innentől nem volt megállás egy jó darabig.

Az iskolai számtékórák és az IH klubja azonban nem elégitette ki a gép iránti kíváncsiságom, ezért elvégeztem egy tanfolyamot, ahol mélyebben megismerhettem a Windows 3.1-et. Kezdtém érteni, miért és mire is jó. Tetszett, hogy nem kell szöveges képernyőn tökölni a ChiWriter-rel, hanem van szép, grafikus Word. Ráadásul a DBase adatbázis-kezelő helyett is volt Excel meg Access. Később aztán amikor otthon is lett gépem (PC természetesen, hiszen a '90-es éveket éltük), belevettem magam az írásba. Először csak a kéziratokat írtam be, később már szinte kizárólag a géppel írtam. Ebben az időszakban született rengeteg félbehagyott novellám, versem, egyéb szösszenetem. Ekkor kezdtem érdeklődni a horrorirodalom iránt is. Éjjelente külföldi adók horrorfilmjeit néztem, próbálva mögé nézni a borzalmaknak. Ez olyannyira sikerült, hogy ma sem tudok igazán jól borzongani egy horroron, hanem azt lesem, milyen a dramaturgia, igyekszem előre kitalálni, mi lesz a következő jelenet, s elismerően bólogatok, ha találok valami jól sikerültet, ami még engem is meglep.

Lassan, de biztosan közeledett az érettségi, s minél közelebb volt, annál sűrűbbé váltak a feszültségoldó társasági foglalkozások (I.H.B. bulik - gy.k.: Iszunk, hányunk, belefekszünk. :)). Mindegy volt, csak ne az érettségi járjon a fejünkben. Aztán megvolt ez is, igen jó arányban átmentünk annak ellenére, hogy az utóbbi két évben nem sikerült igazán átadni a tanároknak az anyagot. Valahogy így jártunk a technikusképzésen is, mikor alig két hónappal a vizsga előtt vált világossá az egyik szakmai tanárunknak, hogy nem hülyéskedünk, amikor azt mondjuk, hogy nem értjük, miről beszél. Szegény azt hitte, megtanították nekünk az alapokat, amire ő felépítette a mondanivalóját, azonban ez sajnos korántsem volt így. Rohamtempóban pótolunk, s valahogy csak sikerült letenni a vizsgákat.

A bulik helyszíne alapvetően az IH-ban, szombat esténként működő Bandisco volt. Persze előtte „alapoztunk” valamely, vagy több közösségi intézményben (gy.k.: kocsmá). Így vált emlékezetes, sőt kultikus helyé a „Matyi”, a „Gyülekező”, a „Snack”, vagy épp a „Drink”. Az első azért is, mert itt több alkalommal voltak jó kis rock-bulik. Igazából az akkori underground közösség törzshelye volt. Nyilván voltak házibulik is, főleg születésnapokkor, de ugyanilyen eseményre adott okot a szilveszter is. Emlékszem, amikor Igiék egyik buliján Csizmával „narancsos vodkát” mértünk a konyhában - egyet ne-

künk, egyet nektek. A gond csak az volt, ami persze utólag derült ki, hogy se nem vodka volt, amit mértünk, se nem narancs, de azért elég népszerűnek bizonyult.

Az érettségi és technikus vizsgák után többen jelentkezünk a suliból nyári munkára: címerezőtáborba. Erről hosszú oldalakat lehetne írni, annyi minden történt. Fél ötkor ébresztő, reggeli, s fél hattól már a földeken dolgoztunk. Hol búzát egyeltünk, hol napraforgót, de leginkább a kukoricaföldeken múltattuk az időt - néha szó szerint. Délután 2-3 körül vissza a szállásra, ebéd, fürdés, szabad foglalkozás, sportolási lehetőségek (főleg foci), este diszkó. Akkoriban volt nagy divatja a Mortal Kombat nevű játéknak, amelyből sokaknak tetszett a „felütés”, amit kiválóan lehetett gyakorolni a napraforgón. Persze volt focibajnokság is, nem csak úgy hobbiból rúgták a bőrt pl. a Szeméremajax csapat tagjai. Nos igen, tényleg sok marhaságot megcsináltunk.

Eközben azért nem feledkeztem meg a számítástechnika lehetőségeinek felfedezéséről sem. Írtam, kipróbáltam több grafikai programot - akkor még főleg DOS alatt - (Fascinator, Deluxe Paint, Neopaint), és néhány zeneszerkesztőt is (ModEdit, ScreamTracker, FastTracker, ProTracker), s így sikerült az egyik haverom bátyja által fejlesztett Nyúsz című lemezűségbe beférkőzni, mint grafikus, mint író, mint zenész. Ekkortájt szerelmesedtem bele a demózásba is. Sajnos csak a haverokra és a különböző magazinok lemez-, később CD-mel-lekleteire támaszkodhattam ez ügyben, mivel az internetről akkor még nem is igazán hallottunk. Persze modemek már akkor is léteztek, és az ezek által telefonvonalon keresztül elérhető BBS-ek (Bulletin Board System), valamint kisebb hálózatok (FidoNet). A Nyúsz sajnos több ok miatt megszűnt, de 1997-től elindítottunk egy másik lemezűséget, amely a Neológia nevet kapta.

A technikus vizsgára való felkészüléskor ért az első komoly érzelmi trauma: az első szerelem. Több küszködéssel, fájdalommal járt, mint boldogsággal, de ez abban a fél évben nem számított. Ezalatt az időszak alatt éltem meg az első, és azóta is legnagyobb berúgásom - persze a lány miatt. Egy Bandisco-ban voltunk, Portorico Rum-ot ittunk, amit később kólával hígítottunk - fele-fele arányban. 5-6 dl-es pohár után már nem a jókedv uralkodott a bensőmben, hanem a borzalmas rosszullet. Így tűntem el egy emeleti WC-ben néhány órára - ami számomra persze alig tűnt egynél többnek. A végén ketten támogattak haza, majd szó szerint letámasztottak az ajtó elé, becsöngettek, majd elhúzták a csíkot. Kedves édesanyám engedett be, nagyon nem szólt semmit. Aztán otthon még vezettem kicsit a porcelánbuszt, majd kidőltem. Később aztán helyrerázódtam, túltettem magam az eseten, de a lányon azóta sem. Azt hiszem, az elsőtől majdnem mindenki így jár.

Végül, de nem utolsósorban a kilencvenes évek második fele meghozta az első munkahelyet is. Távközlő műszerész lettem a MÁV szentesi telephelyén és a hozzá tartozó vasúti szakaszokon. Kifejezett szakmai munkát igen ritkán végeztem, megtanultam viszont betongyárat cipelni, kavicsos talajban gödröt ásni, oszlopot traktorutánfutóra pakolni, mászóvassal oszlopra mászni - jót tett a tériszonyomnak -, téli fagyban porcelán szigetelőt törni, légvetétek-szakadást javítani, tekerős telefont szétszedni és összerakni. Egy évig bírtam - helyesebben addig sem -, de szerencsére a szerződés is lejárt. Így kerültem utána a szakmámba dolgozni ahhoz a vállalkozáshoz, ahol pár éve még nekem tanították, hogy kell bánni a Windows-al. Erre az időszakra már örömmel tekintek vissza, hiszen rengeteget tanultam, tapasztaltam a szakma gyakorlati részéből. Megismertem a különböző „felhasználókat”, kezdve a teljesen amatőrtől, a valamennyire hozzáértőn keresztül a „vérprofikig” (amely utóbbiakról mindig kiderült, hogy mégsem olyan profik).

Így telt, s ezeket jelentette számomra a '90-es évek.

Jimmy Cartwright

Lemezújságok

Az 1990-es években a magyar PC-s társadalomban egyfajta lemezújság-készítési láz tombolt. Mi is volt az a lemezújság? Olyan programokról volt szó, amelyek képeket, írásokat jelenítettek meg, melyeket egy kategóriákba szervezett tartalomjegyzékből választhattunk ki. A megjelenítő felület többnyire grafikus volt (hasonlóan a mai internet-böngészőkhöz), de azért akadtak kivételek. Ezeket a verseket, novellákat, gondolatokat tizen- és huszonegy éves fiatalok írták, és alkotásaikat eleinte floppy-lemezekre, majd az újságok CD-mellékletein terjesztették (innen ered a lemezújság elnevezés, ui. a készítő általában ügyeltek arra, hogy az újság elférjen egy floppy-n). Akkoriban még nem volt olyan elterjedt az internet, mint manapság, így az infók sokkal lassabban terjedtek, így mindig nagy örömet jelentett az olvasók számára, ha sikerült hozzájutni egy-egy lemezújság új számához.

A lemezújságok készítése és a cikkírás egy teljesen nonprofit, underground tevékenység volt, pusztán a lelkesedés vezette az írókat. Több ilyen újság vált ország-szerte ismertté: a magyar lemezújságok koronázatlan királya a több mint hetven számot megért Terror News volt, emellett a Kendermag, a TheGuide, a Booster, a CLI, a Voxel (amely teljesen szöveges felületen futott!) tett szert komolyabb olvasóközönségre; de emellett sok más jó és kevésbé jó lemezújság is készítették. A teljesség igénye nélkül néhány ismertebb cím: Chaos Ultra, Dimenzió, Freestyle, Paradoxs, Wrecked, Zigzag (és még sokan mások). A kétezredik év felé alábbhagyott a készítőik lendülete (talán az internet elterjedése miatt), és ma már egyetlen működő magyar oldschool lemezújságról sem tudok (persze ez nem jelenti azt, hogy nincs is). Időben legtöbbször talán a CLI húzta, de - legjobb tudomásom szerint - most már ők sem aktívak.

Mások sikerein felbuzdulva mi, szentesi fiatalok is szeretnénk volna készíteni egy saját újságot!

Először 1994-95 környékén vetette fel Igi (Balogh Ignác) egy saját lemezújság készítésének gondolatát. A gondolatot tett követte, Igi megírta a keretprogramot, amely 320x200-as felbontásban futott, elkészült néhány cikk, és 1995.02.01-én meg is jelent alkotásunk NYUSZ néven. Ebben a számban még csak tizenegynéhány cikk szerepelt, de lelkesedésünk töretlen volt! Ezt mutatja, hogy a következő számmal 1995.03.01-én jöttünk ki, a szokásnak megfelelő elborult stílusban. A harmadik szám 1995.04.03-án jelent meg, ebben már volt MOD-zene és a háttérben néhány tehén is feltűnt. A következő, dupla, egyszerre 4-es és 5-ös számot 1995.08.25-én zártuk le, ami azért volt történelmi jelentőségű, mert itt jelent meg először Jimmy *Békaélet békaréten* című alkotása. A

hatodik, egyben utolsó számot valamikor 1996 júniusában adtuk ki (sajnos nem tudom pontosan a dátumot, ui. a program a mostani gépemem nem indul el). Később Igi készített egy olyan verziót is, amely 640x480-as felbontásban futott, de ekkor már nem volt meg a kellő lelkesedés a cikkírók részéről, úgyhogy az SVGA NYUSZ-ból sajnos nem lett semmi. Összességében érdekes volt az újság szerkesztésében részt venni (persze a munka jó része Igi-re hárult), akik olvastak elborult írásainkat, többnyire pozitív visszajelzéseket kaptunk. Az más kérdés, hogy nem volt túl sok olvasónk, mivel elsősorban a baráti körben terjesztettük művünket.

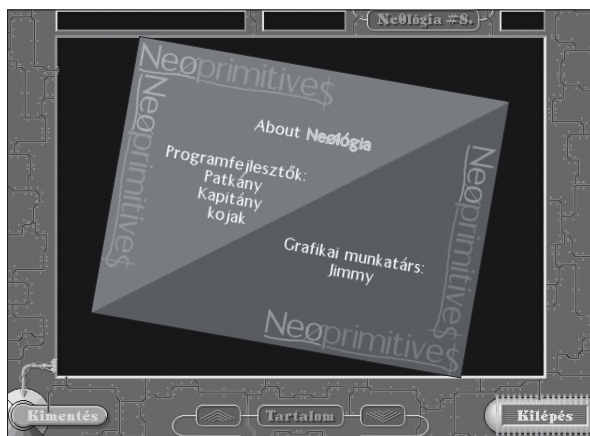
Ezek után nem sokáig üldögéltünk babérjainkon. Áron 1997 elején felvetette Jimmynek, hogy jó lenne készíteni egy új lemezújságot, fejlettebb keretrendszerrel, mint amilyen a NYUSZ volt. Így aztán Jimmy megkereste néhány ismerősét, és 1997.04.19-én megalakítottuk a Ne0Primitive\$ Számítástechnikai és Programozói Klubot (ami a jelenleg működő BrainCluster Club elődjének tekinthető). A klub egyik fő tevékenységének a lemezújságkészítést tekintettük, újságunk címe Ne0logia lett. 1997.07.07-én jelent meg az első szám, 1997-ben 4+1, 1998-ban 3, 2000-ben pedig 1 számot adtuk ki (azaz a diszkmag 8+1 számot ért meg összesen, és 1997-től 2000-ig létezett). A keretprogram közös alkotás volt (legalább gyakoroltuk egy kicsit a közös munkát), Áron és Kojak mellett Kapitány volt a fő fejlesztő. Fő küldetésünknek a neoprimitív stílus képviselését tekintettük (amit sikerrel teljesítettünk is :-)), de emellett egész komoly hangvételű írásokat is megjelentettünk, és több olyan embernek adtunk lehetőséget írásainak közlésére, akik addig úgy gondoltak az írásztafióknak írtak. Megszámoltam: összesen 28-an járultak hozzá valamilyen módon a lap készítéséhez, ami igaz, nem túl sok, de azért voltak köztük alkotó kedvű emberek. A programot elsősorban újságok CD-mellékletén terjesztettük (CD Ultra, PC-X magazin), de kísérletképpen készítettünk egy Ne0primitives honlapot is (ami mai szemmel nézve valóban primitív volt :-)).

A kapott visszajelzések alapján sok embernek szereztünk örömet alkotásainkkal. Az interneten böngészve találkoztam az alábbi véleménnyel thozoo naplójában (<http://thozoonaploja.blogspot.com/2006/09/lemezjs-gokrl.html>), amely sok más lemezújság-olvasó (többek között jelen sorok írójának) élményeit is tükrözi:

„Számomra a legjelentősebb, a lemezújságok általam legtöbbet olvasott magyarországi képviselői a Terror News, a Ne0logia, illetve a Kendermag voltak, imádtam ezeket az újságokat.”

Még 2000-ben, a Ne0logia utolsó számában tettünk egy ígéretet, miszerint egy webes felületen szeretnénk folytatni írásaink megjelentetését. Ennek eredményeként született meg 2003-ban a Lidércfény Online Kulturális Magazin, majd 2007-ben a Lidércfény AKF. Így a szentesi lemezújságok hagyományainak folytatása biztosított, szentesi és - az internetnek köszönhetően - nem szentesi írók folyamatos közreműködésével.

Kapitány





Cyberpunk - valóság vagy fikció?

Mára már majd mindenki találkozhatott a cyberpunk fogalmával, többeknek van is némi elképzelésük arról, mi is az a Cyberpunk. Régebben két írásomban én is foglalkoztam a témával, s most újra elővettem. Miért? Amikor a nyolcvanas évek elején létrejött ez az irányzat, még távolinak tűnt 2020. Ma már alig van 12 évünk a neves dátumig. Bizony felmerül a kérdés, mi változott azóta, egyáltalán, mi változott a kilencvenes évek óta. No és merre?

A Cyberpunk kifejezés eredete

Egyrészt:

„...A kibernetika kifejezés a kormányost jelentő, görög kubernetes-ből származik... Az ókori tengerészeknek merészségre, leleményre volt szükségük. Térkép és navigációs eszközök nélkül hajózva hét tengeren önálló gondolkodásra kényszerültek. Ez az önállóság, melyre a hellén kormányosok útjaik során tettek szert, vezetett talán földi életük demokratikus, kutató, mindent megkérdőjelező természetéhez. Az athéni cyberpunk, a kormányos maga döntötte el az irányt.

...A PUNK humán, megbízhatatlansági tényező.”

Timothy Leary: A cyberpunk: az individuum, mint a valóság kormányosa

Másrészt:

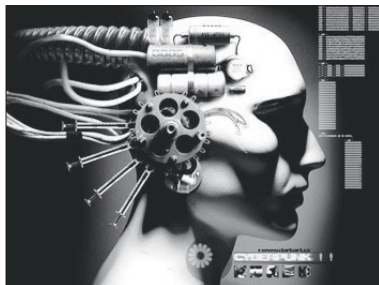
„A szóösszetétel első tagja, a cyber utal a világ egyre jelentősebb és gyökeresebb átalakulására, az emberiesség helyett a gépiesség felülkerekedésére (mind technológiai, mind szociális, sőt egyéni, pszichés szinten). Az emberek egyre kevesebbszer kapnak lehetőséget szabad döntésre, egyre inkább „a világ gépezetének” részévé válnak.

A punk szó részben a kiüresedett hagyományos értékek elleni lázadást, mint eszmét jelöli, másrészt pedig az így gondolkodó emberek (jellemzően a perifériára szorultak, az utcán élők és kocsmatöltelékek) gyűjtőneve.”

<http://wapedia.mobi/hu/Cyberpunk>

A Cyberpunk gyökerei

A szűk látókörűek nem nyúlnak mélyre, hogy felderítsék az irányzat kezdeteit, pedig lenne hová. Ők meglegszenek azzal, ha William Gibson 1984-ben megjelent Neuromancer-éig eljutnak. A Cyberpunk valójában ennél jóval régebben indult. Élőszélnek mondható Alfred Bester 1954-es klasszikusa, a The Stars My Destination (Tiger! Tiger! / magyarul: Tigris! Tigris!) Igazi gyökerének azonban a furcsa látomásokkal és álmokkal küzdő Philip K. Dick írásai mondhatók. 1966-os regénye a Do Androids Dream of Electric Sheep? (Álmodnak-e az androidok elektromos bárányokkal?) valódi, hamisítatlan Cyberpunk. Ez a regény szolgált alapul Ridley Scott Bladerunner (Szárnyas fejevadász) című kultmozijához. Dick olyannyira



tekinthető a Cyberpunk irányzat megteremtőjének, hogy a Bladerunneren kívül még nyolc mozifilm látott napvilágot regényei, novellái alapján. Pl.: Total Recall (Az emlékmás), Impostor (Imposztor), Minority Report (Különvélemény), vagy a Paycheck (A felejtés bére).

Persze Dick-en kívül voltak még, akik hozzájárultak az irányzat életben maradásához. Így például elődnek tekinthetőek még Brian W. Aldiss vagy épp Arthur C. Clarke egyes írásai.

A Cyberpunk térhódítása

Ami persze tény, az tény. Ha nincs William Gibson, aki a legismertebb író az irányzatban, akkor ma nem lenne az a Cyberpunk, ami. Kevesebb szó esik azonban kortársáról, sőt, íróársáról, Bruce Sterling-ről. Kettőjük köré csoportosult ugyanis az az írói csoport, amely számtalan érdekes és időnként értékes történettel ajándékozta meg a világot. (Neal Stephenson, Pat Cadigan, Rudy Rucker, Mark Laidlow, Lucius Shepard, John Shirley, Lewis Shiner, Tom Maddox, Paul di Filippo és még sokan mások.)

Az írott művek mellé aztán lassan felsorakozott az egész szórakoztatóipar. Zenészek kezdték ontani a regények hangulatát idéző, félig elektronikus, félig fémes hangzású albumokat. (Pl.: Billy Idol: Cyberpunk, Massive Attack: 100th Window, Tangerine Dream: Exit, Vangelis: Blade Runner, Bad Religion: 21th Century Digital Boy, Dope Stars inc: Neuromance)

Természetesen a filmes szakma sem maradt ki. Elkezdték a simán SF-nek titulált, a közeljövőben játszódó, sőt, sötét komor hangulatú filmek gyártását. (Pl.: Brazil, Cyborg, Fekete eső, Fűnyíró ember, Johnny Mnemonic, Kína szindróma, Komputerkémek, Menekülés New Yorkból, Nirvana, Robotzsaru, Ghost in the Shell, Őrült Stone, avagy 2008 a patkány éve)

Ezek aztán vonzották magukkal a képregényeket, majd az egyre inkább elterjedő internetes webhelyeket, fan-siteokat, és persze megjelentek a cyberpunk szerepjátékok is. (Pl.: Cyberpunk 2020, Shadowrun, GURPS Cyberpunk, Cyberspace.) Az otthoni számítógépek és konzolok megjelenése is teret adott a Cyberpunknak; játékok tucatjai jelentek meg, amelyek hol jobban, hol rosszabban teremtették meg a sötét jövő hangulatát.

A Cyberpunk jelene

Ez az, amiről ma, 2008-ban nem igazán lehet sokat mondani. Az irányzat él, jelen van, mind a zenében, mind a filmekben, és más médiában, de úgy érzem, komolyan háttérbe szorult. Valahol a Mátrix-trilógiában érezték kicsúcsosodni, egyúttal ellaposodni a Cyberpunkot. Az ezután, vagy ekörül készült filmes alkotások inkább a virtuális valósággal foglalkoztak, mint a teljes jövőképpel. (Lásd: eXistenZ, Avalon, 13. emelet) Persze úgy is értelmezhető a dolog, hogy viszszaakanyarodtak a gyökerekhez, Dick paranoid látomásaihoz, amelyekben semmi sem az, aminek látszik.

Időnként azért kijön egy-egy üdítően új alkotás. Így például Neal Stephenson Snow Crash-e, Kyle Sternhagen Agyvihar-a, vagy Paranoia-ja. Persze vannak magyar követők is. Gáspár András: Kiálts farkast! és Két életem, egy halálom, valamint László Zoltán Hiperballada című regényei is azt bizonyítják, hogy a

Cyberpunk jelen van ma is, mint irodalom. Kijöttek új filmek is az ezredforduló után. Pl. két Dick-i feldolgozás: A Scanner Darkly (2006., a Kamera által homályosan c. regény alapján), Next (2007., Az aranyember c. novella alapján)

A Cyberpunk stílusjegyei

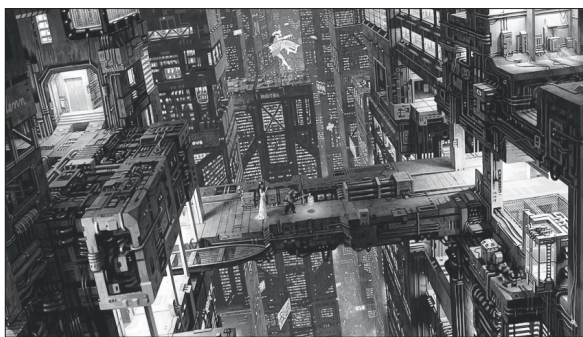
A Cyberpunk jövő valahogy így épül fel megalkotói szerint: a Multik (Multinacionális megavállalatok) irányítják a Föld népet, akiknek legtöbbször csak teng-leng valahogy, keményen megküzdve a mindennapi betevőért és a túlélésért. Hatalmas városokban, városállamokban élnek összezsúfolódva, egymást gyilkolva. Savas esők, környezetszennyezés, mesterséges élelmiszerek, testbe épített gépi vagy tenyésztett implantok, cyberspace. A Multik kemény versenyt, mondhatni már-már háborút vívnak egymás ellen. Kémjeik, felfogadott és feláldozható „árnyvadásaik” segítségével ott ártnak egymásnak, ahol tudnak. Hatalmas összegeket fordítanak fejlesztésekre: cybertechnológiai, biológiai, gén- és fegyverkutatásokat folytatnak, és számtalan egyéb területen is aktív szerepet vállalnak. Nem csak óriási gazdasági, hanem komoly politikai befolyással is bírnak. Látszat- és bábkormányok vannak a kezükben. Az így megváltozott világban sokkal inkább tartoznak az emberek egy-egy céghez, mint egy országhoz vagy nemzethez, hiszen – Japán mintára – a cégek dolgozói a cég épületein belül laknak és dolgoznak.

Az élet szinte minden területén megtalálható a technika. Kiemelt szerephez jutnak a számítógépes szakemberek, akik vagy bűnözésből élnek, vagy valamely cégnél töltenek be vezető szerepet. A kommunikáció az ember és a gép között természetesen már nem korlátozódik a billentyűzet-egér-monitor hármasságára, helyüket átvették a közvetlen idegrendszerre csatkozott berendezések, amelyek segítségével a cyberspace-ben, vagyis a virtuális valóságban dolgozhatnak, sokkal hatékonyabban és gyorsabban.

Igen erősen keverednek a kultúrák és a nemzetek. A Cyberpunk világa a tökéletes multikulturális világ. Bárhová is megy az ember a Földön, mindenhol található bármely népcsoportból származóval. A film, a zene s mindenféle művészet szinte rögtön elérhető bárki számára. Napokat lehet eltölteni a trivideo előtt a legújabb szappanopera sorozatokat nézve, sőt, azonosulva egy-egy szereplővel a szó legszorosabb értelmében. A műsorok készítői ugyanis már nem csak a képet, hanem a szagokat, illatokat, s a szereplők érzéseit, testi folyamatait is rögzítik, amelyek a megfelelő eszközzel átvihetők a néző érzékeire.

A Cyberpunk, mint életérzés

A Cyberpunkot az ellenőrizhetetlenül gyors technikai fejlődés, a hagyományos értékek háttérbe szorulása és a napról-napra változó világ hívta életre. Lényegében egyenes következménye a századforduló modernizmusának, a nagyvárosok terjedésének. Fiatal, tizenéves srácok hackerkednek, 14-15 évesen már itatoloznak, drogoznak; 20 évesen tönkrement emberek. A politikai hatalmat gazdasági érdekek befolyásolják, vagy akár irányítják. Társadalmilag és kulturálisan homogenizálódik a világ nyugati fele, amely egyértelműen a multikulturálisság felé vezet. Komoly ipari kémkedés folyik a különböző, világméretű és kisebb cégek között. Már ma is kemény háborukat vívnak egymással, bár még csak jól kidolgozott stratégiákkal és jól képzett szakemberekkel. Egyre többen zsúfolódnak be nagyvárosokba, agglomerátumokba. Részben



ezek is elősegítik a szervezett bűnözés működését, amelyet politikusok, nagy hatalmú cégtulajdonosok irányítanak. Ha mindezt figyelembe vesszük – s a lista koránt sem teljes – jogosan merül fel a kérdés: vajon ez már a cyberpunk jövő?

Még nem, sajnos, vagy épp szerencsére. Ha csak annyi különböztetné meg a jelen valóságot a Cyberpunktól, hogy még nem elérhetőek az implantok, művégtagok, akkor elkezdenék aggódni. Ez azonban nem így van, hiszen egyre több országban éled fel a nemzeti büszkeség, a nemzeti összetartozás érzése. Ez pedig nem illik bele a Cyberpunk jövőképebe.

A Cyberpunk jövője

Nem tudom, mi lesz 12 év múlva, nem tudom, mi vár ránk 2020-ban. De úgy gondolom, jobb is hogy nem tudom, jobb, hogy csak elképzelésem van arról, hogyan fogunk akkor élni. 1996-ban sem tudtam még nagyon sok mindent, de teli voltam tervekkel – akár csak ma.

Komoly tudósok foglalkoznak azzal, mi várható a következő valahány évben. Társadalomkutatók, gazdasági és technológiai szakemberek, környezetvédelmi aktivisták tartanak közös fórumokat a jövőről. De tanácskozhatnak ők bármit, nem rajtuk múlik, hogy az emberiség jövője sötét és komor lesz-e, vagy sikerül majd túljutnunk a válságokon, egymás módszeres kiirtásán, és egy közös, fényes jövőben élhetnek majd gyermekeink, unokáink s az ő unokáik. Ez bizony azokon a politikusokon, azokon a gazdasági hatalmokon, s azokon a háttérben munkálkodó szervezeteken múlik, amelyek többségéről még csak halvány fogalmunk sem lehet, így tenni sem tehetünk ellenük.

Sokan úgy érzik, úgy gondolják, hogy nincs ezen mit szépíteni, ez már a Cyberpunk maga. Velük nem értek egyet mindaddig, amíg ki tudok menni a természetbe meglesni egy madarat, egy nyulat vagy épp egy őzet, amíg a környező folyókból, tavakból méteres és ízletes halakat tudok fogni, amíg le tudok ülni egy tiszta nyári este a csillagokat bámulni, amíg túrázhatok egy jót a hegyek között akár napokig is úgy, hogy nem akarnak birtokháborításért lepuffantani – épp ellenkezőleg, étellel, s itallal kínálnak – vagy úgy, hogy nem állja utam egy sugárveszély-, netalán egy biohazard tábla. Hiszen amíg én megtehetem, addig bárki más is megteheti.

Majd ha a gyermekeink (vagy akár mi) elektronikus azonosítót kapnak a bőrük alá, s bármikor és bárhol lekövethetők, majd ha minden mozdulatunkat rejtett vagy nyilvános kamerák rögzítik, majd ha minden sarkon rendőrökbe, céges gorillákba botlunk, majd ha megavállalatok nyíltan és saját berkeiken belül igazságot szolgáltathatnak – a saját igazságukat –, akkor lehet, akkor kell feltenni a kérdést: ez már Cyberpunk?

Jimmy Cartwright





A fórumos szerepjátékok világa

De mégis mi a fórum-szerepjáték? Miről is szól, és hogyan játszhatunk benne? Ez a kis leírás nem csak elmagyarázza a lényegét, de leírásokat is ad majd nektek az aktuális és nagyon is élettel teli oldalakról... Kerülj beljebb, és ismerd meg egy belső világ képét...

Maga a fórum-szerepjáték egy új generációja a szerepjátéknak. Egyszerű, mivel informatikához kevésbé értő személy is nagyon könnyen csinálhat egy fórumot valamelyik ingyenes oldalon, és leírhatja, kitalálhatja az alapvilágot. Ugyan, ez nem kihívás. Az igazi gond a szabályokkal és a játékosokkal van, mert bizony e kettő nélkül minden világ eltűnik idővel. Gondolom, ez még így zavaros, ezért menjünk sorba.

Miből is áll egy oldal? Először is a szabályzatból. Gondolom, ezt nem kell sokat magyaráznom. Egy leírás, ami megszabja a játékosok lehetőségeit. Majd jön egy karaktereknek való rész, ahol a JK-k (Játékos Karakterek) előtörténeteit olvashatjuk. Ide írnak be azok is, akik játszani akarnak. A legtöbb oldalon fontos, hogy milyen sztorit írsz, és pontosan mi is történik veled. Ha ezt megírtad, egy staff (moderátor vagy adminisztrátor) elmondja a hibáid, vagy azt, hogy elfogadja a leírtakat. Ha netán hibáznál, akkor kijavítva azokat, ismét ellenőriznek, és ez addig megy, ameddig nem sikerül jót alkotnod. A harmadik olyan részleg, ahol még nincs játék, általában egy Off-topic szekció. Eme hely általában egy olyan társalgó, ahol mindig mindenről lehet beszélni, amit nem tilt az oldal szabályzata.

Most jön a kemény dió: a helyszínek. Mikor ezeken túl vagyunk, bizony olyan részlegek jönnek, ahol már maga a játék zajlik. Általában városokra vagy nagyobb épületekre vannak ezek építve. Ezekben belül vannak utcákat, házakat, kisebb területeket behatároló topicok. A játékosok ide már nem a saját nevükben írnak, hanem mint a karakterük írják le, hogy mit is tesznek ott.

Na eljutottunk a cselekvéshez. A karakterünk felszerelését és ismeretét felhasználva a kijátszott karakterünk reakcióit fogjuk leírni, de nagyon gyakorta lesznek mások is ott: vagy más játékosok, akiknek tetteire reagálnunk kell, vagy (!) mesélők. Na igen, de ki az a mesélő? A mesélők azok a staffok, akiket arra választottak, hogy izgalmas kalandokkal tegyék színessé a játékosok életét. Persze ők nem csak elmondják, mi lesz velünk, de ők ítélkeznek is felettünk. Ha bármi történik, mondjuk egy baleset, vagy valamit csinálni akar a szereplőnk, bizony ezen személyek döntenek el annak a sikerét. Nem véletlenül választ a legtöbb oldal szigorúan mesélőket, mivel ők élet és halál urai. Persze mind a modik, mind az adminok mesélhetnek nekünk.

Mielőtt kitérnék a mesélésre, el kell mondanom valamit, ami kicsit vitatottabb pontja a fórum-szerepjátéknak, de sajna elkerülhetetlen része is egyben. Ez a harc, mert hát hol éljük ki vad és fejetlen oldalunkat, ha nem egy kis univerzumban, ahol ezzel senkit sem bántunk? Na de hogyan lehet ítélkezni egy párbaj felett, és ki mondhatja meg, hogy mi és mennyire volt sikeres? Ez minden oldalon a staff dolga. Ilyenkor általában a játékosok részletes leírását figyelik, és elképzelik a támadást, majd e szerint döntenek el, ez a dolog mennyire is volt reális, de más esetekben akár ezt a játékosok is tehetik. Sokszor kerülnek a játékosok egymással szembe, és ilyenkor, ha elég megértőek és diplomatikusak, akkor akár ők is eldönthetik, hogy a másik és a saját lépései milyen hatással is vannak önmagára. Persze ez azt is jelenti, hogy létezik halál, de ez valahol egyértelmű, mert ha egy oldalon van élet, akkor kell

lennie ennek a szomorú eseménynek is. A karakterek ritkán halhatnak meg, vagy nagyon komoly staff által megbeszélte esemény után, vagy úgy, hogy maga a játékos dönt úgy, ezt már nem tényleg nem élheti túl a karaktere. Mi van akkor, ha valaki VP? A VP-k Vépisták, akik bármit is írnak neki, ő azt nem írja le, és nem játssza ki, csak megy, és öl, mint valami mindenható. Nos, őket általában vagy megnevelik társaik, vagy kemény büntetések után megtanulják a leckét.

Vége a mesélőkre térhetünk. Ők azok, akik kalandokat indítva mondják el a játékosoknak, hogy mégis mik történnek velük. Mondjuk, ha hős lovagot alakítunk, és unalmas az egész, akkor eme mesélő teremthet nekünk egy sárkányt, akivel bőszen hadakozhatunk, de ugyanúgy barátokat és kihívásokat is találhatnak ki nekünk. Olyanok, mint a képregények írói, csak itt a szereplők döntenek, mit reagálnak, és az írók csak a helyzetet teremtik meg.

Miben különbözik még a többi szerepjátéktól? A legfőbb változás, hogy ez a világ él. Pontosabban egy úgynevezett asztali szerepjáték akkor ér véget, amikor a játékosok és a mesélő befejezi a játékot, míg egy online játékban a játékos eléggé meg van kötve, sose tehet igazán nagy dolgot, nagyrészt csak önmagát ismételheti, és a világ ettől sose változik igazán. Na de a fórum-szerepjátékban a karaktered bárki lehet, és szinte bármit megtehet! Még fontosabb, hogy amikor te elmész aludni, az a világ tovább él, és más játékosok akkor is fognak oda írni, te pedig sose tudhatod, másokkal mi is fog történni egy másik helyen, és ez téged hogyan fog befolyásolni nemsokára! Ez tényleg egy külön világ, ami él, és ez a világ tényleg körülötted él!

Azok, akik mindezt elolvasták, valószínűleg érdeklődve olvasnának pár ilyen magyar nyelvű oldalról, ahol a saját kitalált hőseiket végre egy igazi élő világba rakhatják, és próbára tehetik őket. A rossz oldala ennek, hogy mivel bárki csinálhat oldalt, így tonnaszámba állnak az üres és elhagyott fórumok, amiket bár valaki felépített, valami miatt egyszerűen nem indultak el, és lassan mindenki elhagyta. Na de azért kár azonnal temetni, most jön az a négy fórum, ami képregényes univerzumokban játszódik:

Az Erő Útjai

Egyike a legelső fórumos szerepjáték oldalaknak, ami a mai napig is büszkén tartja magát. A Star Wars univerzumban játszódik. Hatalmas staffja van, és eléggé a klasszikus asztali szerepjátékokra építő rendszere van. Nagyon szép és eléggé elismert oldal. Talán a legjobban kidolgozott információs részleggel ez az oldal rendelkezik mind közül, és biztosan az egyetlen, aminek még saját humoroldala is van!

<http://www.iwf.hu/azeroutjai>

Star Wars Decay

Egy másik legalább ilyen idős és még annál is ismertebb oldal. A Decay sokak számára az első fórumos szerepjáték, világa a Birodalom fénykorában játszódik, és a staffjai nagyon komoly játékosok. Mivel már több éves az oldal, így megvan a maga világa, történelme és hagyománya. Az egyetlen oldal, ahol például más nyelven is lehet kalandozni, ezzel fejlesztve nyelvtudásunkat!

<http://swdecay.proboards70.com/>

Star Wars Galaxies/SWHun

Ez az oldal mára "kinötte" a fórum szerepét, és egy komolyabb információs és cikkeket tartalmazó oldal lett. Itt szinte a játékosok és a staffok közösen építgetik és bővítik a Star Wars univerzumát. Még fontosabb, hogy ellenben a

többi Star Wars-oldallal, itt két korszakban is játszhatunk! Egyszerre próbálhatjuk ki A klónok háborúját és a Thrawn-korszakot. Tökéletes példája annak, hogy mit el nem lehet érní kitarással és kreativitással!

<http://www.swhun.hu>

X-Men Reneszánsz

Kemény munka a saját fórumomról elfogulatlanul, objektíven írni, de azért megpróbálok mindent. Először is, az oldal nevével ellentétben jó ideje már a teljes Marvel-univerzumra épít, de fontos, hogy csak a világ azonos, a történések nem, mivel az egész szerepjáték egy külön univerzumban játszódik, ahol a játékosok játsszák a főszereplőket. Fontos, hogy ki van építve úgy, hogy az egyensúly, hogy mindenki megtalálja azt, ami a leginkább megfogta a filmek és a képregények világából. Tehát ez a világ 2017-ben játszódik, ahol a mutánsok száma egyre inkább növekszik és ahol a szuperlények megjelenése is egyre gyakoribb lesz. Ebben a világban a játékosok a főszereplők, és nem az ismert karakterek. Nagyon különleges az az eset, amikor ismert (filmben vagy képregényben kitalált szereplőt) fogadunk el a Marvel-univerzumból, mivel a célunk, hogy a játékosok a saját hőseiket teremtsék meg. Az oldal megpróbál minden elképzelésnek eleget tenni: vannak misztikus szálak (Átok, Korszak kaland, ahol a világ átalakult egy fantasy univerzummá), cyberpunk/sci-fi vonal (mint az állandó szereplők, a S.H.I.E.L.D., a világot védelmező különleges NATO-haderő), ahogy az X-Men filmeket idéző iskolás történetek is jelen vannak (bár nem teljesen, mert egy szervezet nem is olyan régen az iskolát felrobbantotta). Ha emlékeztek, mondtam, hogy az oldalak saját életet élnek. Hát erre ez igaz. Itt minden egyedi és új. Itt minden játékos megtalálja a maga vágyát és maga álmát. Olyan játékos fajok vannak, mint: ember, szuperhumán, mutáns, szimbionta, asgardi és Skrull. (Persze ez a lista mindig bővül.) A szabályok szerint maguk a játékosok is alkothatnak fajokat (volt két angyalunk az évek során, és egy saját, egyedien kitalált idegen lényünk is), sőt, ha egy játékos leírja szabályosan egy létező képregényes faj tulajdonságait a szabályaink szerint, azt is elfogadjuk! A foglalkozások során a játékosok választhatnak is pár olyan munka között, amiknek köszönhetően speciális előnyökhöz jutnak (pl. speciális S.H.I.E.L.D.-ügynökök, Gamma-osztások, Hangya-osztások és Vaskatonák). A játékosok szinte bármit megtehetnek, ha igazán mindent megpróbálnak. Hosszú életű oldal ez, ami ha még nem is számoljuk elődeit, amik így vagy úgy elpusztultak. Akkor is már most lesz egy éves. Masszív játékos közösséggel rendelkezik, vannak magánkalandok, kalandok és Korszak kalandok. A korszak kalandok a képregény világát idézve olyan nagy események, amik nem egy emberrel történnek (mint a magánkalandokban), és nem lehet rájuk jelentkezni (mint az egyszerű kalandoknál): ezek a történések a világot érintik, és a játékosok, mivel ebben a világban élnek, akaratlanul is részt vesznek benne, hasonlóan a képregények mostani crossovereihez. Három másik, még figyelemre méltó különbség van, ami elkülöníti a többi oldaltól. Az első, hogy ez az oldal nem egy masszív, átirhatatlan világban játszódik, így itt tényleg bármi, de BÄRMI megtörténhet, és eme dolgok mögött akár egy játékos is állhat (ismert karakterek halhatnak meg kitalált keze által, városok változhatnak, stb... A második a Veszély terem, ami hasonlóan az X-Menből ismert veszélyteremhez, egy helyszín, ahol a játékosok nagyokat harcolhatnak. Ez a részleg esélyt ad rá, hogy a játékosok párbajozzanak egymással kitalált helyeken, úgy, hogy ezek sosem történnek meg, mivel közben a játékosok karakterei vígan elvannak a "valós" világban, itt pedig próbára teszik magukat, hogy kihívva másokat megtudják, ki is győzedelmeskedne. A harmadik érdekesség a Mi lett volna, ha... -kalandok, amik a képregényhez hasonlóan arról szól-

nak, hogy az oldal történelmének egyik történését másképp elképzelve esélyt kapunk arra, hogy megtudják, mi lett volna, ha... Persze, mint minden fórumnak, ennek is megvan az átka. Ennek pl. az, hogy jó ideje nincs aktív oldal-szerkesztője, így kicsit zavarosan, az oldalon már elavultabb információk vannak, és a fórumban sokszor akaratlanul is összecsapottnak látszódik a leírt információk sora.

<http://xmenreneszansz.extra.hu/>

Zspider

Napfelkelte

Hajnalodott. Még néhány perc, és a napkorong széle felbukkan a horizonton. A férfi, anélkül, hogy felébredt volna, átfordult a másik oldalára. Elérkezett az utolsó álom ideje.

A lélek egyetlen apró lökessel csusszant ki a testből. Még visszanezett az alvóra:

-Légy nyugodt, hamarosan újra itt vagyok - gondolta. Ellenőrizte rendben van-e a köldökzsinór, (a fényszál hibátlanak tűnt) majd egyenletes, függőlegesen emelkedő mozgással távozott a szobából. Keresztül a mennyezeten és a tetőn. A ház felett megállt. Körültekintett, nem fenyegeti-e veszély az otthonát. Mindig így tett, hiszen nem ez volt az első kirándulása. De ez mégis egyedi alkalom volt, nagy esemény elé nézett. Minden nyugodtnak tűnt. Egy pillanatig még eltöprengett, aztán felvette igazi alakját. Immár alig hasonlított az alvóra. Megérintette hegyes fülét, helyreigazítva hosszú hajának néhány tincset. Továbbindult. Alacsony ívű, lassan emelkedő röppályán haladt, nem egészen szembe a felkelő Nappal, inkább délkelet felé. Onnét várta felbukkanni "Őt". Nem kellett sokáig keresgélnie, hamarosan észrevette a közeledő fénylényt. Ragadozó madár alakjában érkezett. Mikor már csak száz méterre lehettek egymástól, mindketten megálltak egy tölgyfaerdő felett lebegve. A madár ekkor változni kezdett. Ismét emberi alakot öltött, hasonló vonásokkal és fülekkel, mint a férfi. Mégis más volt. Határozottan nőies.

- Hát eljöttél! - gondolta a lélek.

- El - válaszolt egy másik gondolat...

Több szó nem esett. Araszolva közeledtek egymáshoz, magukba szívva a látványt. Mikor már csak alig két lépés választotta el őket, körözni kezdtek egy képzeletbeli tengely körül. A mozgás nemsokára lassú, dugóhúzószerű emelkedésbe ment át. A két köldökzsinór egymásba fonódott, egyre kevesebb teret engedve a különálló mozdulatoknak. Az orsószerű emelkedés csúcán végre összeértek! Megszűnt a férfi és megszűnt a nő. A felhők közül kibukó Nap csak egy hatalmas, fénylő gömböt látott. Önmaga lenyomatát. Az idő megdermedt egy gondolatnyira, hogy aztán törjön a varázs. A korábbi tánc megismétlődött, csak ellentétes irányban. Amint a fényszálak kiszabadultak az ölelésből, a két lélek hatalmas sebességgel távolodott egymástól. Búcsú nélkül, mint a parittyából kilőtt kövek.

Szinte fékezés nélkül zuhant vissza a férfi, az ébredő testébe.

A halandók világában elkezdődött egy új munkanap...

Fuvallat



A mágikus dogma

Nincsenek kezdetek
Nem létezik a vég
Feltámadt porából
A nagy kígyó újra él

Fekete és fehér
Jin-Jang egyensúlya
Mihály és Lucifer
Régtől való harca

Apályra dagály jó
Halálra új élet
A test elhamvadhat
De örökké él a lélek

Mágikus erőknek
Alapja a dogma:
Amint fent, úgy van lent
Ez a nagy analógia

Nincsenek kezdetek
Nem létezik a vég
Feltámadt porából
A nagy kígyó újra él

Kócsa

Kocsma

A kocsmába lépve
A nagy bunyót nézve
Azon gondolkodom
- Mennyi sok barom!

- Egy sört...-kezdem mondani
De most veszem észre
A pultos is részt vesz
A tömegverekedésbe'

Emberünk ütlegel
Szépen, emberesen
Pofonokat osztogat
Balra, s egyenesen.

Itthagynom a kocsmát:
Szerintem kimegyek
Nehogy véletlen
Belekeverjenek.

A küszöbre lépve
Éppen visszanezve
Látom, hogy egy barom
Mégfogja a karom
S visszaránt sietve
- Édes Istenemre!

Balról üt, jobbról üt
Menten összerogyok
És mostmár csak
Csillagokat számolok...

lheebarny

Az Ösztönlény

Az Ösztönlény,
Ami Bennem él,
Hiába Küzd,
Már nem remél!

Próbált harcolni, mint
Fuldokló az árral,
Egyesülni, mint,
Kulcs a zárral,
Terminator teli tárral,
Édes íz, érzéki szájjal!

Az Ösztönlény,
Bennem él,
Lehet nyár vagy hideg tél,
Eddig harcolt,
Már nem remél!!

Ez az Ösztönlény!
Aki nem remél!
Bennem él,
Próbálja mutatni
mindig az utat,
Sötét helyzetből,
Mindig a kiutat!

ImiRamone

Gonosz álom

...szembe jönnek...
furcsán, zavarosan, óvatosan
lidércfény, beugró, hatásos
gyanakodva üldöződ
az arcod sáros
.....
mikor odaérsz, a fagyottan csillogót
remegő ujjakkal, rángatod az ajtót
csorog a víz rólad
árnyak moccannak:
a skizofrén tényező
sikamlós véreső
különös képek
görcsösen próbálsz feledni mindet
gonosz mosolyok
távolban visszhangzó sikolyok
nyugtalanító, testetlen szemek
sötét jégvermek mélyén megrekedt félelmek
jéggé válik a szó
hullámszó, csapkod a sötét vízű tó
díszlépésben a csillogó pengék
a szádban érzed a félelem ízét
keserű, maró buborék.....
zsigereid görcse
testet ölt odabenn...
-el innen!-

.....
.....
nincs arca, csak szem!
ha lélegez, a halál lehellete!
üvöltve rohannál!
már rég nem vagy magadnál!
a bomlott agyadban!
két szellem áll hadban!.....
.....
reszket a hús
sötét örvény hús
befelé, valahová, át
leomlott immár minden gát
a sikolyok már nem a tieid
fogakat növesztett sebeid
-El innen! El innen!-
nyomodban lohol a félelem
fut, liheg kéjesen
repülsz, szabadesésben
el innen!.....
.....itt maradtál
száradó csontjaid
keringnek körülöttele
gonosz álmaid.....

Túri András

Álomkapu

"Az égis emeltél kezdeddel,
hogy lássak én is a szemeddel."
(Unique)

(azoknak, akik szeretnek engem)

Mikor az Égi Varázsló ráborítja kaftánját
A magas hegyek csúcsaira
Nézd, úgy ragyognak, mint a csorduló vér
A felkelő nap fényében

A felhők magasából látjuk a Föld mintáját
Merre térül az Út s hova fut
Nézd, ha alagúton is át, de végül célhoz ér
A szívárvány túloldalán

Amerre a vadmadarak röpte viszi két szemedet
Ott van a tündér-birodalom
Nézz a távlatok kék függönye mögé bátran
S talán megláthatod őket

Táncukat rejti erdők mélye s a nap-kikelet
Tópartok csendje, szél-fuvalom
Nézz a harmatcseppeken át, ott várnak
Ifjúkori álmok, csodák

S mikor az Éji Vándor feljő a fekete égre
Felragyog millió gyémántszikra
Nézd, csillagszekéren ott repülünk fenn
Vár ránk az Álompalota

Kezemben ezüst fénysugárból kötött kéve
Mutatja az égben utunk
Nézd, a Tejút is elmarad alattunk, odalenn
S mi átlépünk az Álomkapun.

Kócsa

Az Átutazó

Nem úrhajóval Jöttem a Földre,
mégis itt Maradtam, mindörökre.
100 évet kaptam, hogy jól Érezsem Magam,
és mámorban éljek, hazug világban,
megoldást, reméljek.

A köd mögül néha felragyog a fény,
rohadó testből néha, kibújik az Én,
Akit 6 láb mélyre Temettem.
A hazugság ételével Etettem.

Egy átutazó Vagyok, Ki kérdéseket keres.
A múlttól, a jelenről, a máról,
erről a Magunkénak érzett, hamis Hazáról
a testről, az Énről,
ebből a sötétben felragyogó,
Szikrázó fényről.

Nincs öröm, csak szenvedés,
Hosszú álomból, újra ébredés,
Megoldás? Tévedés!!!

ImiRamone

A nevem...

Térdre zuhanok. A láncok lefognak a karjaimat.
A sebeim még frissek, és az ajkamból is szívárogoz a vér.
Lihegve nézek az aranyban és puha ruhákban ülő úrra.
Egy almára harap, ami ropogva szakad szét a fogai alatt.
Éhes vagyok. A szemem feldagadt.
Homályosan látok, de még meg sem tudom törölni, mert a kezemet hátrabéklyózták.
Lihegek, ő pedig itt eszik az orrom előtt.
Ha lenne erőm, elszakítanám a láncot, és azzal fojtanám meg.

Lassan befejezi az étkezést, és rám néz.
Mosolyog, mintha barátok lennének. Pedig mindannyian tudjuk... a rabja vagyok.
Beszélni kezd... alig hallom mit mond... túl sok homok ment a fülembé.
Megrázom a fejem, és koncentrálok a szavaira.

- Megleptél engem. Azért küldtelek ki, hogy meghalj. Ám te túlélted a viadalt, és győztesen vonultál ki.
Sőt az elmúlt években senkiért nem rajongott így a tömeg. Gratulálok. Kérdemelted a jogot az életre.

Úgy beszél hozzám, mintha tényleg csak egy állat lennék a karámból. Szúr a tudóm. Fáj a gyomrom az éhségtől.
Napok óta nem ettem. Ez pedig itt eszik előttem. Fekete haját rövidre nyírták,
arcán csak egy rövidke bajusz van. Kék szemei már nem olyan barátságosak, mint a grimaszai.
Azok igazat szólnak. Ő gyűlöl engem. Vesztetemet kívánja.
Hasonló jókat pedig én kívánok neki.

- Nos mit szólsz? - Nem is figyeltem a szavaira, de megzavar a gondolkodásban.
- Mondj valamit! - parancsol rám.

- Mondjak valamit? - kérdelem, és köhögve kezdek nevetgélni.
- Megölted az atyám... az anyám... végeztél a törzsszel, melynek tagja és leendő vezére voltam.
Láttam, hogy rontod meg hűgaimat. Öld le a barátaimat.
- Fél térdre állok.
- Hallottam fosztogató harcosaid kacajait.
- A katonák fegyvereikért nyúlnak és ő is hátrébb csúszik a trónján.
- Bármit is ajánlasz, elfogadom, mert élni akarok.
- ...Élni, hogy egyszer megölhessenek.

Fejet hajtok. A láncok nehezítik a mozgást, de még a dülöngélést is a fáradságtól.
Az uralkodó jó ideig néz némán, majd elkezd nevetni. Az örök értetlenül nézelődnek, és a túldíszített teremben csak a boldogság hangja hallatszik vissza.

- Bátor vagy, fiú. Mi is a neved? - kérdi fennkölt hangon.

- A... - Nagyon fáradt vagyok... - ...a nevem... Daken...

- Ezt a nevet még apád adta - mondja könnyed ironikus mosollyal.

- Nem akarom, hogy feledésbe merüljön... - felelem, de a hangomat szinte nem is lehet hallani.

- Akkor Daken, a gladiátorok királya.

Zspider





THE PRODIGY - Abnormális underground

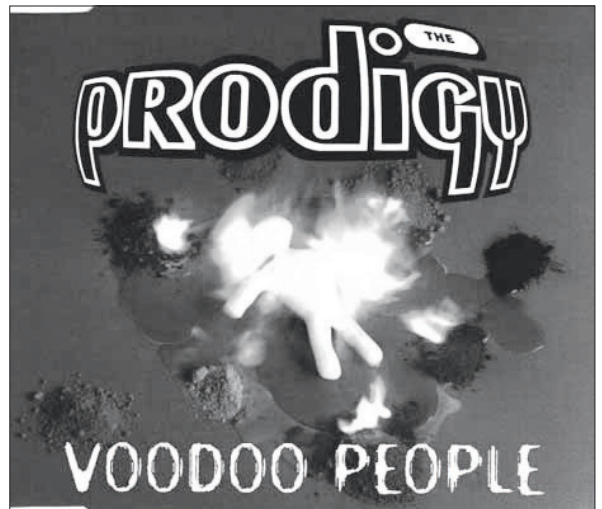
A kilencvenes évek elején a Music TV műsorán hallottam, illetve láttam meg őket. Az első nagy befutó számuk, az Out of space ment abban az időben. Őszintén szólva már a legelső alkalomkor megfogott a zenéjük, valamint a klip látványvilága. No meg az egész hangulat, ami abból áradt. Jó, sőt nagyon jó, pergős zene, telen jobbnál jobb effekttel. Később pedig megláttam a One Love című klipjüket, és attól kezdve biztos voltam abban, ami addig még nem teljesen dőlt el; vagyis: egyik kedvenc együttesemmé vált.

Az utána következő időszakban, sőt egészen mostanáig nem nagyon múlt el buli The Prodigy nélkül, amire rendszerint örült kalamolással, szélmalomharccal, no meg különféle kifacsart-kitekert táncfigurákkal reagáltunk. Persze ekkor történt egy-két (és a sok év alatt tényleg csak egy-két) kisebb sérülés, de általában odafigyeltünk a másikra. Tehát nagyon jókat tomboltunk, és levettük fölös energiáinkat. S ha netán véletlenül kezdtük volna hiányolni, csak szoltunk a DJ-nek, hogy el ne felejtse, és néha fizettünk neki valamit. Persze így egyre inkább javult a kapcsolat közöttünk, annál is inkább, mert a társa az egyik haverunk bátyja volt. De egy kicsit elkalandoztam. Térjünk vissza a The Prodigy-hez.

Meg kell mondjam, tudnak valamit a srácok. Még akkor is, ha elektronikus zenét csinálnak. Mégpedig szerény véleményem szerint azért, mert nem a pénzért zenélnek (persze ez sem elvendő), hanem mert szeretik ezt csinálni, és odaadással teszik. Jól válogatják össze a hangszereiket és az effekteket, ami elég babra munka. Számaik nem holmi fél óra alatt összeütött tömegtermékek, hanem mind egy egy egyéni alkotás, aminek hangulata van, akárcsak a klipjeiknek. Nem használnak szilikoncsajokat meg hasonlót, hogy zenéjüket el tudják adni. Sőt! A 2002-es „Baby'S Got A Temper” című single klipje jórészt éppen ennek ellentettjére épül. Rétegzeneét játszanak, az tény, de kérdem én, melyik zene nem az? „A dikkózene nem az!” - mondta volt valaki egy bulin, beszélgetés közben. Persze körberöhögtük, és felvilágosítottuk: „Ugyan nézz már körül. rockerhegyek, rapperhegyek, meg raverhegyek. Néhány punk, meg pár normálisabb figura. Ezek csak azért vannak itt, mert máshol nincs buli, itt meg mindenkinek van egy fél órája, amíg tombolhat, előtte meg utána úgyis csak isznak meg duálnak.”

Ennyi bevezető után lássuk, kik is alkotják a zenekart, és hogyan alakult pályájuk.

A The Prodigy-t Liam Howlett alapította 1990-ben, Angliában (Braintree, Essex). A The Chemical Brothers, Fatboy Slim, The Crystal Method, és néhány más kevéssé ismert zenésszel, a „big beat electronic dance” stílus megteremtői voltak. A The Prodigy több, mint 16 millió lemezt adott el világszerte, amely egyedülálló az elektronikus zene történetében. Zenéjük több stílus elemeit öleli fel, a rave-tól a hardcore-on keresztül a industrial-ig. A korai 1990-es években alkalmaz-



tak még alternatív rockot, illetve bigbeat-et punk vokállal. A csapatot a következő tagok alkották 1990-től 2000-ig: Liam Howlett (zeneszerző/billentyűs hangszerek), Keith Flint (ének/vokál), Maxim (MC/vokál), és Leeroy Thornhill (táncos/nagyon alkalmi koncertbillentyűs). Az indulás időszakában volt egy Sharky nevű női táncos/vokalistájuk is, de ő még a kezdetekben elhagyta a bandát. 1994-ben a „Music for the Jilted Generation” albumon közreműködött Jim Davies (aki később csatlakozott a Pitchshifter-hez). A The Prodigy alighogy felbukkant az underground rave színen, roppant népszerűsége és hírnévre tett szert. Legismertebb, legnépszerűbb számaik a „Charly”, az „Out of Space”, a „Smack My Bitch Up”, a „Voodoo People”, a „No Good (Start the Dance)”, a „Breathe” vagy épp a „Firestarter”.

A nevük az idők során némileg változott, ugyanis 1991-től 1995-ig The Prodigy néven, majd ezt követően 1996-tól 2004-ig sima Prodigy-ként, majd 2005-től megint The Prodigy-ként fémjelzték albumaikat. A csapat neve egyébként Liam első analóg szintetizátorának (Moog Prodigy) elnevezéséből származik.

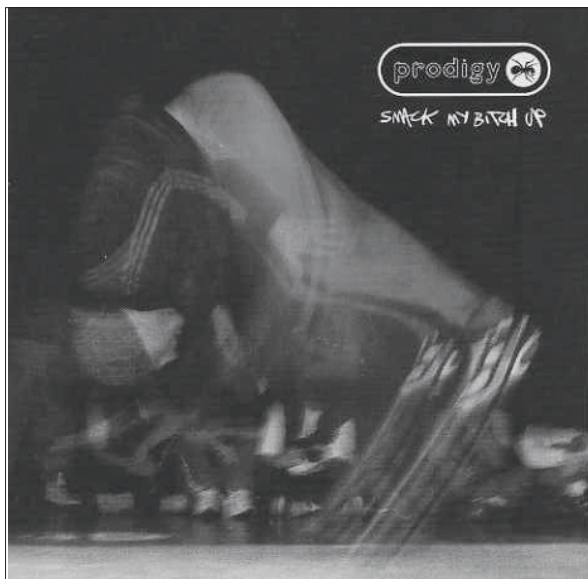
Első albumuk egy single volt, „What Evil Lurks” címmel, amit az XL Recordings-nál vettek fel 1991 februárjában. Ezt követte a „Charlie”, az „Everybody in the Place”, majd 2002-ben első stúdióalbumuk, az „Experience”. Évente 2-3 single-t is kiadtak egészen 1997-ig, ahol kissé megakadtak az albumkiadás terén. Persze nem pihentek, járták a világot, koncerteztek, ahol csak lehetett, felléptek. 2002-ben jött ki a nagy botrányt kavart „Baby's Got a Temper”, melynek klipjét több zenei adó csak megcenzúrázva vetítette. Nos igen, az élvezettel teheneket fejő, fedetlen keblű bögyös csajok, öreg, kiegészített zenészek, s a tejet drogként fogyasztó emberek valamiért több helyen kicsapták a biztosítékot. Következő albumukat 2004-ben adták ki (Always Outnumbered, Never Outgunned), s ebben az évben még 3 single-el is jelentkeztek (Girls/Memphis Bells, Girls, Hotride). 2005-ben még kiadtak két single-t (Spitfire, Voodoo People (Pendulum Remix)/Out of Space (Audio Bullies Remix)) és egy válogatás albumot (Their Law: The Singles 1990-2005), az-

óta albumilag megint csendben vannak a srácok, fellépni is csak ritkán mentek. Persze nem pihennek azóta sem, hiszen jelenleg is dolgoznak ötödik, TBA kódnevű albumukon, amely elvileg idén lát napvilágot.

Eddigi pályafutásuk során persze nem csak a „Baby's Got a Temper” kavart heves érzelmeket egyesekben. A „Firestarter” klipjében Flint örült bohócra emlékeztető frizurája, megjelenése is többekben visszatetszést keltett. Nekem azonban nagyon bejött, hatalmasakat röhögtem a klipen – bár valszeg nem ez volt vele a céljuk. Előtte azonban a „Voodoo People” is belopta magát néhány kritikus szívébe.

A másik nagy visszatetszést azonban a „Smack My Bitch Up” nevű szám érte el. A szám kifejezetten kellemesen, visszafogottan indul, azonban a 49. másodpercben olyan basszus kapcsolódik be ami nem csak az ember dobhártyáit remegtetni meg, hanem az alsógyátját is leszaggatja, ha nem vigyáz. A szöveg nem túl sok: néhány „Wow!”-ből és a fő szövegből „Change my pitch up, smack my bitch up” áll csak. Ez azonban, illetve ennek jelentése éppen elég volt az államokban ahhoz, hogy rászálljanak. Veszélyes és offenzív üzenetnek nyilvánították, amely támogatja (ne adj isten védelmezi) a nők elleni erőszakot. Mondjuk van benne valami.

Miért szeretik mégis több millióan a világon a The Prodigy-t? A választ ugyan nem tudom a kérdésre, csak azt tudom, hogy én miért szeretem. Amellett, hogy az egyik legkeményebb elektronikus zene, majd minden számban van valami mondanivaló is. Kiváló feszültségevezető, akár otthon hallgatja az ember, akár egy buliban tombol rá. Jómagam úgy el tudok tőle szállni ha olyan hangulatban vagyok, mintha drogoztam volna. A külvilág gyakorlatilag megszűnik, csak én vagyok meg a zene. A durva az, hogy ez sokáig nem is tudatosult bennem. Akkor esett le a tantusz, amikor egy házibuliban „örjngtem” egy sort a „No Good”-ra, majd évekkel később megkérdeztek, hogy mire emlékszem. Lett volna ugyanis mire. Én értetlenül néztem, és tényleg fogalmam sem volt, hogy amíg én „táncoltam”, mi történt körülöttem. Többször szóltak ugyanis rám, hogy vegyek vissza, mert vészesen közel kerültem bizonyos elektromos berendezésekhez. Ez nekem



teljesen kiesett. Szóval engem igencsak ki tud kapcsolni a világból a The Prodigy zenéje. Időnként akkor is beteszem, ha elegendem van a világból. Feltekerem csumára, bedőlök az ágyba és a zenébe feledkezem, miközben hagyom a gondolataim ide-oda cikázni. Belealudni nem lehet – főleg a hangerő miatt – viszont az agyam kitakarítja, és a továbbiakban tudok arra koncentrálni, amire kell.

Konklúzió az nincs, mivel ez itt a zenéről szól, amit pedig hallgatni és befogadni kell, nem kritizálni. Véleményed persze lehet, de ha nem tetszik, ne hallgasd. Ha meg tetszik, hát lökd be a lejátszóba a korongot, tekerd fel a hangerőt, szard le a szomszédokat (mondjuk azért ne hajnal ket-tőkor), és érezd jól magad.

Végül pedig álljon itt az együttes eddigi munkássága:

Stúdióalbumok

- 1992: Experience
- 1994: Music for the Jilted Generation
- 1997: The Fat of the Land
- 2004: Always Outnumbered, Never Outgunned

EP-k

- 1991: What Evil Lurks
- 1995: Voodoo People
- 2002: Baby's Got a Temper

Válogatások

- 1999: The Dirtchamber Sessions Volume One
- 2005: Their Law: The Singles 1990-2005

Single-ek

- 1991: "Charly"
- 1991: "Everybody in the Place"
- 1992: "Fire/Jericho"
- 1992: "Out of Space"
- 1993: "Wind It Up (Rewound)"
- 1993: "One Love"
- 1994: "No Good (Start the Dance)"
- 1994: "Voodoo People"
- 1995: "Poison"
- 1996: "Firestarter"
- 1996: "Breathe"
- 1997: "Smack My Bitch Up"
- 2004: "Girls/Memphis Bells"
- 2004: "Girls"
- 2004: "Hotride"
- 2005: "Spitfire"
- 2005: "Voodoo People (Pendulum Remix) / Out of Space (Audio Bullys Remix)"

Források és további információk:

- http://en.wikipedia.org/wiki/The_Prodigy
- <http://www.theprodigy.com/>

Jimmy Cartwright





DALE AVERY: A RENEGÁT



A napokban újra kezembe került Dale Avery **A renegát** című könyve, ami szintén Kapitány polcáról származik. A regény a Magus világán, Yneven játszódik, egészen pontosan Taba el Ibarában Pyarron szerint 3690-ben.

Számomra kicsit zavaró, hogy ezt az országot szinte teljes egészében az arab világról másolták. Sivatagos környék, karavánok járják a vidéket, az országban emír uralkodik, sőt a főváros, Madab el Sobira bemutatása is olyan, mintha egy arab útleírásból kölcsönözték volna. Az író más forrásból is merített, így a sivatagban bőségesen terem a Fű, ami rendkívül hasonló az Arrakison őshonos Fűszerhez, de talán ez a hasonlóság is csak a véletlen műve.

Ettől eltekintve szerintem ez az egyik legjobb Magus-regény. Nagy előnye, hogy a történet befejezett és nem kell várni éveket, évtizedeket a második kötetre, ami talán sohasem fog megjelenni. A történet három fejezetről szól, két pyarroniról és egy krániról. Mindhárman rendkívül képzett, kiváló harcosok, és alapvetően szimpatikus karakterek, annak ellenére, hogy nem nélkülözik a negatív tulajdonságokat. A két pyarroni fejedelmű nő karakter. Természetesen csodálatosan szépek, de gondolkodás nélkül megölnék bárkit, aki az utukba áll. Évek óta dolgoznak együtt és szinte tökéletes az összhang közöttük, annak ellenére, hogy sok szempontból különböző jellemek. A kráni fejedelmű már háromszáz éves, bár a mágianak köszönhetően nem látszik meg rajta. Mindent alárendel a küldetés sikerének, de gyakran eltöpreng saját cselekedeteinek helyességén és az egyes helyzetek ellentmondásain. Valójában mindhárman csak figurák egy nagyobb játszmaiban, és országaik csupán eszköznek tekintik őket.

Taba el Ibarában alapvetően Krán befolyása érvényesül, de a pyarroni titkosszolgálat is jelen van az országban. Mindkét nagyhatalom érzi, hogy valami készül a sivatagban, és ezért küldik ügynökeiket az országba. Természetesen a két ősi ellenség küldöttei nem férnek meg békésen egy városban belül, de rá kell döbbsenüik, hogy egy sokkal veszedelmesebb ellenféllel kell szembe-

nézniük, aki az egész kontinensre veszélyt jelent. Az amundok istensége készül testet ölteni és pusztulást hozni a világra.

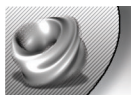
A cselekmény tehát izgalmas, fordulatos és képes lekötni az olvasó figyelmét. Színesíti az ynevi történelmet, és sok plusz információt ad a Magus szerepjáték kedvelőinek, amik igen hasznosak lehetnek, ha éppen Taba el Ibarában kalandoznak.

Pontosan ebből adódik viszont a regény egyik legnagyobb gyengesége is, ugyanis sok esetben az író feltételezi, hogy az olvasó igen jártas a Magus szerepjátékban, és úgy ír számos dologról, mintha mindenki tisztában lenne a jelentésükkel. A könyvhöz tartozik egy függelék is, ami valójában egy rövid Magus-kifejezések szótára híres személyek életrajzaival kombinálva, de nagyon hiányos és gyakran viszonylag lényegtelen dolgokra szán hosszú bekezdéseket, míg a történet szempontjából fontosakat meg sem említi. Például egy teljes oldalt szán egy mellékszereplő életrajzára, míg a kráni fejedelmű klánról viszonylag keveset ír, és a hozzá kapcsolódó kifejezésekhez egyáltalán nem fűz magyarázatot. Így az olvasónak csak ködös fogalma lehet a messorok, mortelek és a sequorok közötti különbségekről, illetve nincs könnyű dolga akkor sem, ha el kell képzelnie egy messort kezében egy mara-sequorral, amint aquir hatalomszót ejt ki a száján. (Zárójelben megjegyzem, hogy bármilyen meglepő, a kráni nyelv bizonyos kifejezései megtalálhatók a latin szótárban is.)

Véleményem szerint a „kislexikonnál” praktikusabb megoldás lett volna a regénybe beleszőni a magyarázatokat, akkor nem kellett volna egy-egy izgalmasabb rész közepén hátralapozni a függelékhez, majd csaldóttan rádöbbsenni, hogy a keresett szó nem is szerepel benne.

Annak ellenére, hogy elsősorban a negatívumokat emeltem ki, véleményem szerint ez a regény a műfajban egész jónak számít, és tökéletesen megfelel esti kikapcsolódásnak, de többet nem szabad tőle várni.

lda



Szerelem

Idő...Tér...Dimenzió...

Idők. Terek. Dimenziók. Sok Dimenzió...

Emitt a király fejezteti az árulót...Amott egy légitaxi száll...Minden a legnagyobb rendben. Sehol nem kell beavatkozni.

De...Várjunk csak! Idő...Tér...Ott egy fiú!

Egyik térben sem, és mégis minden térben!

Egyik időben sem, és mégis minden időben!

Egyik dimenzióban sem, és mégis minden

dimenzióban!

Csak nem...Végre...Közelebb kell mennem!

A lány elindult. Megismerkedtek. Megszertették egymást.

...És ettől kezdve már két Isten élt a Világegyetemben.

Kis idő múlva már három...

Anonymus Chynewa